

Sarah Palins datter danser

Sarah Palins datter, Bristol Palin, deltar i den amerikanske versjonen av «Skal vi danse», og skal konkurrere med blant andre «Baywatch»-stjernen David Hasselhoff. Bristol Palin havnet i verdenspressens søkelys bare dager etter at moren ble utpekt som Republikanernes visepresidentkandidat i 2008. Den da 17 år gamle Bristol var gravid med kjæresten Levy Johnston, og saken ble en føljetong i pressens valgkampdekning for to år siden.

Amalie Skram-prisen til Kristensen

Mirjam Kristensen har fått årets Amalie Skram-pris for sitt forfatterskap. Kristensen (f. 1978) debuterte i 2000 med romanen «For dagene er gjennomslitt», som hun fikk Tarjei Vesaas' debutantpris for. Siden den gang har hun gitt ut tre romaner og fått en rekke priser. Bøkene til Mirjam Kristensen er oversatt til tysk og fransk. Prisen er et reisestipend på 20.000 kroner, og går til «en kvinnelig, skjønnlitterær forfatter som skriver i Amalie Skrams ånd».

Hamer åpner BIFF

Bent Hamers «Hjem til jul» blir årets åpningsfilm på Bergen Internasjonale filmfestival (BIFF).

BRITT SØRENSEN
britt.sorensen@bt.no

Regissøren blir selv til stede på åpningen den 20. oktober.

Festivalsjef Tor Fosse er stolt over at Bergen får den offisielle nasjonale premieren, siden filmen blir å finne på en rekke internasjonale festivaler utover høsten.

BENT HAMER

Nervepirrende

Hamer selv sier det både er spennende og nervepirrende å presentere filmen hjemme i Norge, men at det er ekstra stas at BIFF står bak den første visningen – for publikumet han har laget den for.

«Hjem til jul» er basert på Levi Henriksens novellesamling «Bare mjuke pakker under treet». Den foregår julaften i den vesle bygden Skogli, og omfatter en far som nektes samvær med barna sine, flyktninger uten et sted å gjøre av seg, en mann som har lovet elskerinnen å forlate konen og en lege som ikke har tid til å få barn.

Forfatter på rollelisten

På rollelisten står blant andre Trond Fausa Aurvåg, Fridtjov Såheim, Reidar Sørensen, Joachim Calmeyer, Kai Remlov, Cecilie Mosli, Henriette Steenstrup, Gard Eidsvold, Robert Skjærstad og forfatteren selv, Levi Henriksen.

Premiere i november

Hamers debutfilm «Eggs» (1995) hadde premiere i Cannes, og fikk Amanda for årets norske kinofilm samt en rekke andre høythengende priser. Både «Salmer fra kjøkkenet» og «O'Horten» var Norges Oscar-kandidater, og ble belønnet med en rekke priser.

«Hjem til jul» har ordinær kinopremiere 12. november.

Tilslørt og avslørt

utstilling billedkunst

«No more bad girls?»
17 internasjonale kunstnere
kuratert av Kathrin Becker og Claudia
Marion Stemberger
Galleri 3,14
Utstillingen står til 3. oktober
Feminisme innenfor og utenfor
moderniteten

DEN ANDRE er aldri en gitt størrelse, den produseres. På mange måter er dette en premiss og et felles utgangspunkt for en bred vifte av forskningsaktiviteter som har vært fremme i mediene i den senere tid. Harald Eias programserie «Hjernevask» ble kritisert for å trivialisere denne påstanden. Gruppeutstillingen «No more bad girls?» går langt dypere og bringer problemstillingen inn i sosiale og historiske konflikter som får den til å handle om mye mer enn bare kjønn.

I en videopropaganda («Veiling and Reveiling») med tyrkiske Nezaket Ekici karikeres både vestlige og ikke-vestlige kvinnestereotyper idet hovedpersonen staser seg opp med sexy undertøy – utenpå den heldekkende burkaen. Verket henter til «Chador-kunst», et begrep som har dukket opp på den muslimske delen av samtidskunstscenen som en sarkastisk kommentar til Vestens hang til å definere sine «postkoloniale» søstre og kolleger innenfor et negativt og undertrykkende regime. Slik opprettholdes

den europeiske overlegenheten, selv om intensjonen skulle være det motsatte.

DEN SAMME bumerangeffekten som bærer oppe performansen til Nezaket Ekici, rammer oss i posterverket «People of the Book» av Mariam Jafri fra Pakistan. «Men hver kvinne som ber med utildekket hode, vanærer sitt hode; for det er aldeles det samme som om hun var raket», lyder et sitat fra Paulus første brev til korinterne. Dette og beslektede skriftsteder fra Det nye testamente ble bokstavelig talt tilslørt i møte med fremmede kulturer på misjonsmarken. De innfødte skulle være ville og uforståelig primitive. Først da kunne de frigjøres. I Marian Jafris billedserie (hun kaller det selv for et kartleggingsprosjekt) kryssklippes bilder og kulturtekster fra områder vi gjerne ser på som grunnleggende ulike. En ny verden tar form, mer grenseløs, gjennomslitt og forsonende enn den gamle.

MEN IKKE ALT er glir like friksjonsfritt inn. I Ene-Liis Sempers (Estland) video «Oasis» ser vi en mannshånd stappe mold inn i gapet til kunstneren før han omsorgsfullt planter blomster på det lille jordstykket. Til slutt vanner han planten. Scenen er grotesk. Er det en voldelig handling vi er vitne til eller en fruktbarhetsrite? Kontrasten er om mulig enda sterkere i videoen til Regina

KARIKERT: Tyrkiske Nezaket Ekici karikerer både europeiske og ikke-vestlige kvinneklišeer.

José Galindo fra Guatemala som skjærer ordet PERRA (spansk for «tisper») inn i sitt eget lår med en kniv. Slikt forekommer i kunstnerens hjemland, at voldtektsmenn (gjærne i grupper) merker sine ofre etter at overgrepet har funnet sted. Det er en «kolonial» logikk i dette også idet mannen insisterer på sin overlegenhet, metaforisk så vel som fysisk.

GROVT SAGT er det to overord-

nede spørsmål som kjennetegner samtidskunsten akkurat nå. Det ene handler om kunsten i samfunnet, hvordan den virker. Det andre om samfunnet i kunsten, hvordan samfunnet viser seg i billedkunster og på hvilken måte det kunstnerne skaper er bestemt av samfunnsmessige forhold. De 17 utstillerne i «No more bad girls?» kretser rundt begge med et alvor og en fantasi som gir oss til dels uventede svar.

ØYSTEIN HAUGE

USA finansierte marinebyen Bergen

Bergen kan takke USA for både Haakonsværn og Sjøkrigsskolen.

TERJE VALESTRAND
Terje.Valestrand@bt.no

Vår fremste allierte betalte 50 prosent av den store flåteplanen av 1960, der satsingen i Bergen var sentral. Dette kommer frem i en bok som lanseres i Ulvik senere denne uken. Det dreier seg om storverket «Sjøforsvaret i krig og fred, gjennom 200 år». Når deltakerne i det tradisjonelle Sjømaktseminaret i Ulvik er på plass torsdag, vil boken trolig være klar.

Det norske sjøforsvaret har bokstavelig talt beveget seg i bølger, fra de store høyder til de store dyp. Et definitivt høydepunkt var Flåteplanen av 1960.

fra Horten til den nye basen Haakonsværn ved Bergen. Med på lasset fulgte Sjøkrigsskolen, som ble flyttet fra Stavern til Gravdal, som var operativt alt i 1960.

Forsvarsplanen la føringer for en kraftig opprusting av de norske styrkene til sjøs, fregatene av Oslo-klassen kom, og MTB-våpenet ble bygget opp, og ikke minst ble kystfortene kraftig oppgradert og utvidet. Store deler av flåteoppbyggingen ble finansiert av USA, rundt 50 prosent. Det førte til at Norge kunne bruke egne midler til anlegg, og infrastruktur og drift.

At USA gikk så tungt inn på finansieringen av det norske Sjøforsvaret forteller om hvilken betydning Norge hadde i den

Bedre enn charter!

Tenerife 1 uke
Fra 3 583,-

Gran Canaria 1 uke
Fra 3 992,-